

2. Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων και βασικές λογιστικές αρχές

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. (εφεξής η Εταιρεία) την 31η Δεκεμβρίου 2022, που καλύπτουν όλη τη χρήση 2022, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους εκτός από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες, την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) της IASB.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσης της διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου. Σημαντικές παραδοχές από τη διοίκηση για την εφαρμογή των λογιστικών μεθόδων της εταιρείας έχουν επισημανθεί όπου κρίνεται κατάλληλο. Το νόμισμα παρουσίασης είναι το Ευρώ (νόμισμα της χώρας έδρας της Μητρικής του Ομίλου) και, όλα τα ποσά εμφανίζονται σε χιλιάδες Ευρώ εκτός όπου ορίζεται διαφορετικά.

2.1 Αλληλαγές σε λογιστικές πολιτικές

Οι λογιστικές αρχές και οι υπολογισμοί βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε 31/12/2021, και έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται προσαρμοσμένων με νέα Πρότυπα, και τις αναθεωρήσεις επί των Προτύπων που επιτάσσουν τα ΔΠΧΑ από την 01/01/2022. Η φύση και η επίδραση των αλλαγών αναλύονται παρακάτω.

2.1.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2022 ή μεταγενέστερα.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων», στο ΔΛΠ 16 «Ενσώματα Πάγια», στο ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού» και στις «Ετήσιες Βελτιώσεις 2018 - 2020» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2022)

Τον Μάιο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση μίας σειράς τροποποιήσεων, που περιλαμβάνουν περιορισμένου σκοπού τροποποιήσεις σε τρία Πρότυπα, καθώς και τις Ετήσιες Βελτιώσεις του Συμβουλίου. Οι εν λόγω τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινίσεις αναφορικά με τη διατύπωση των Προτύπων ή διορθώνουν ήσσονος σημασίας συνέπειες, παραβλέψεις ή αντικρούσεις μεταξύ των απαιτήσεων των Προτύπων. Πιο συγκεκριμένα:

i. Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» επικαιροποιούν μία παραπομπή του ΔΠΧΑ 3 στο Ενωτικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς χωρίς να τροποποιούν τις λογιστικές απαιτήσεις που αφορούν στις συνενώσεις επιχειρήσεων.

ii. Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 «Ενσώματα Πάγια» απαγορεύουν σε μία εταιρεία να αφαιρέσει από το κόστος των παγίων ποσά που έλαβε από την πώληση στοιχείων που παράγονται κατά τη διάρκεια προετοιμασίας των εν λόγω παγίων για να καταστούν έτοιμα προς χρήση. Αντιθέτως, η εταιρεία αναγνωρίζει τα εν λόγω έσοδα από πωλήσεις και τα σχετικά κόστη στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

iii. Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού» προσδιορίζουν τα κόστη που μία εταιρεία θα πρέπει να συμπεριλάβει κατά την αξιολόγηση για το εάν ένα συμβόλαιο είναι ζημιολογικό.

iv. Οι Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2018-2020 προβαίνουν σε ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς», στο ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα», στο ΔΛΠ 41 «Γεωργία» και στα Επεξηγηματικά Παραδείγματα που συνοδεύουν το ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις».

Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

2.1.2 Νέα λογιστικά πρότυπα, διερμηνείες, αναθεωρήσεις, τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2023)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσίων και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Επιπλέον, τον Ιούνιο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων, οι οποίες όμως δεν επηρεάζουν τις θεμελιώδεις αρχές που εισήχθησαν όταν αρχικά εκδόθηκε το ΔΠΧΑ 17. Οι τροποποιήσεις έχουν σχεδιαστεί με σκοπό να μειώσουν τα κόστη μέσω απλοποίησης ορισμένων απαιτήσεων του Προτύπου, να οδηγήσουν σε πιο εύκολα επεξηγήσιμη χρηματοοικονομική απόδοση, καθώς και να διευκολύνουν τη μετάβαση αναβάλλοντας την ημερομηνία εφαρμογής του Προτύπου για το 2023, παρέχοντας παράλληλα πρόσθετη

βοήθεια για τη μείωση της προσπάθειας που απαιτείται κατά την πρώτη εφαρμογή του Προτύπου. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2023.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2023)

Τον Φεβρουάριο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού που αφορούν στις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών. Σκοπός των τροποποιήσεων είναι να βελτιώσουν τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών ώστε να παρέχουν πιο χρήσιμη πληροφόρηση στους επενδυτές και σε λοιπούς χρήστες των Οικονομικών Καταστάσεων. Πιο συγκεκριμένα, με βάση τις τροποποιήσεις απαιτείται η γνωστοποίηση σημαντικών πληροφοριών σχετικών με τις λογιστικές πολιτικές, αντί της γνωστοποίησης των σημαντικών λογιστικών πολιτικών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2023.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Αλλαγές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη: Ορισμός των Λογιστικών Εκτιμήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2023)

Τον Φεβρουάριο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού οι οποίες αποσαφηνίζουν τη διαφορά μεταξύ αλλαγής λογιστικής εκτίμησης και αλλαγής λογιστικής πολιτικής. Η διάκριση αυτή είναι σημαντική, καθώς η αλλαγή λογιστικής εκτίμησης εφαρμόζεται χωρίς αναδρομική ισχύ και μόνο για μελλοντικές συναλλαγές και άλλα μελλοντικά γεγονότα, εν αντιθέσει με την αλλαγή λογιστικής πολιτικής που έχει αναδρομική ισχύ και εφαρμόζεται σε συναλλαγές και άλλα γεγονότα του παρελθόντος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2023.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος: Αναβαλλόμενος Φόρος σχετιζόμενος με Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία Μεμονωμένη Συναλλαγή» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2023)

Τον Μάιο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση στοχευμένων τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 12 προκειμένου να προσδιορίσει πώς οι οικονομικές οντότητες θα πρέπει να χειρίζονται τον αναβαλλόμενο φόρο που προκύπτει από συναλλαγές όπως οι μισθώσεις και οι υποχρεώσεις αποδέσμευσης – συναλλαγές για τις οποίες οι οικονομικές οντότητες αναγνωρίζουν ταυτόχρονα μία απαίτηση και μία υποχρέωση. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οικονομικές οντότητες απαλλάσσονται από την αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου όταν αναγνωρίζουν απαιτήσεις ή υποχρεώσεις για πρώτη φορά. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ότι η εν λόγω απαλλαγή δεν έχει εφαρμογή και οι οικονομικές οντότητες απαιτείται να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενο φόρο στις συναλλαγές αυτές. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2023.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις: Πρώτη Εφαρμογή των ΔΠΧΑ 17 και ΔΠΧΑ 9 – Πληροφορίες Συγκριτικής Περιόδου» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2023)

Τον Δεκέμβριο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση μίας τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στις απαιτήσεις μετάβασης στο ΔΠΧΑ 17 προκειμένου να αντιμετωπίσει ένα σημαντικό ζήτημα που σχετίζεται με τις προσωρινές λογιστικές αναντιστοιχίες μεταξύ των υποχρεώσεων από ασφαλιστικές συμβάσεις και των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού στη συγκριτική πληροφόρηση στα πλαίσια της πρώτης εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» και του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα». Η τροποποίηση έχει σκοπό να βελτιώσει τη χρησιμότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που θα παρουσιάζεται στη συγκριτική περίοδο για τους χρήστες των Οικονομικών Καταστάσεων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2023.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2024)

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονήσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Επιπλέον, τον Ιούλιο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση μίας τροποποίησης για την αναβολή κατά ένα έτος της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της αρχικώς εκδοθείσας τροποποίησης στο ΔΛΠ 1, ως αποτέλεσμα της εξάπλωσης της πανδημίας του Covid-19. Ωστόσο, τον Οκτώβριο του 2022, το IASB εξέδωσε μία επιπλέον τροποποίηση που στοχεύει στη βελτίωση της πληροφόρησης που παρέχουν οι εταιρείες σχετικά με τις μακροπρόθεσμες δανειακές δεσμεύσεις. Το ΔΛΠ 1 απαιτεί από μία εταιρεία να ταξινομήσει το δάνειο ως μακροπρόθεσμο μόνο εάν η εταιρεία μπορεί να αποφύγει τον διακανονισμό του δανείου εντός 12 μηνών μετά την ημερομηνία αναφοράς. Ωστόσο, η ικανότητα μίας εταιρείας να το πράξει εξαρτάται συχνά από τη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις του. Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 προσδιορίζουν ότι οι δεσμεύσεις που

πρέπει να τηρούνται μετά την ημερομηνία αναφοράς δεν επηρεάζουν την ταξινόμηση του δανείου ως βραχυπρόθεσμου ή μακροπρόθεσμου κατά την ημερομηνία αναφοράς. Αντίθετα, οι τροποποιήσεις του προτύπου απαιτούν από μία εταιρεία να γνωστοποιεί πληροφορίες σχετικά με αυτές τις δεσμεύσεις στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2024, με την πρόωρη υιοθέτησή τους να επιτρέπεται. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις: Υποχρέωση Μίσθωσης σε μία Πώληση και Επαναμίσθωση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2024)

Τον Σεπτέμβριο του 2022, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» με τις οποίες προστίθενται απαιτήσεις για τον τρόπο με τον οποίο μια εταιρεία λογιστικοποιεί μία πώληση και επαναμίσθωση (“sale and leaseback”) μετά την ημερομηνία της συναλλαγής. Η πώληση και επαναμίσθωση είναι μια συναλλαγή κατά την οποία, μια εταιρεία πουλά ένα περιουσιακό στοιχείο και μισθώνει το ίδιο περιουσιακό στοιχείο πίσω για μια χρονική περίοδο από τον νέο ιδιοκτήτη. Το ΔΠΧΑ 16 περιλαμβάνει απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό μίας πώλησης και επαναμίσθωσης κατά την ημερομηνία που πραγματοποιείται η συναλλαγή. Ωστόσο, το Πρότυπο δεν είχε προσδιορίσει τον τρόπο επιμέτρησης της συναλλαγής μετά την ημερομηνία αυτής. Οι εκδοθείσες τροποποιήσεις προστίθενται στις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 σχετικά με την πώληση και επαναμίσθωση, υποστηρίζοντας με τον τρόπο αυτό τη συνεπή εφαρμογή του λογιστικού προτύπου. Οι εν λόγω τροποποιήσεις δεν θα αλλάξουν τον λογιστικό χειρισμό για μισθώσεις εκτός από αυτές που προκύπτουν από μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2 Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις

Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί από τη διοίκηση τον σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, όπως επίσης τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα δημοσιευμένα ποσά εσόδων και εξόδων κατά την περίοδο αναφοράς. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί.

2.2.1 Κρίσεις

Κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών και των κρίσεων της διοίκησης, εκτός αυτών που περιλαμβάνουν εκτιμήσεις, που σχηματίζονται από τη διοίκηση και που έχουν τη σημαντικότερη επίδραση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις κυρίως σχετίζονται με:

Ανακτησιμότητα των απαιτήσεων

Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις βασίζονται στα ιστορικά στοιχεία των εισπράξεων και λαμβάνουν υπόψη τον αναμενόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Η Εταιρεία εφαρμόζει μοντέλο με το οποίο υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων της. Το μοντέλο βασίζεται στην εμπειρία του παρελθόντος αλλά προσαρμόζεται με τρόπο τέτοιο ώστε να αντανακλά προβλέψεις για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των πελατών αλλά και του οικονομικού περιβάλλοντος. Η συσχέτιση μεταξύ των ιστορικών στοιχείων, της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης και των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών περιλαμβάνει σημαντικές εκτιμήσεις. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως δαπάνη στα άλλα έξοδα εκμετάλλευσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Απαξίωση των αποθεμάτων

Κατάλληλες προβλέψεις σχηματίζονται για απαξιωμένα, άχρηστα και αποθέματα με πολύ χαμηλή κίνηση στην αγορά. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και οι λοιπές ζημιές από αποθέματα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

2.2.2 Εκτιμήσεις και υποθέσεις

Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις και οι σχετικές γνωστοποιήσεις πρέπει να εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες που δεν είναι δυνατό να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Ως σημαντική λογιστική εκτίμηση, θεωρείται μία η οποία είναι σημαντική για την εικόνα της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας και τα αποτελέσματα και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περιπλοκές κρίσεις της Διοίκησης, συχνά ως αποτέλεσμα της ανάγκης για σχηματισμό εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση υποθέσεων οι οποίες είναι αβέβαιες. Ο Όμιλος αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενος στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, τάσεις και άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις μας σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

Κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, οι σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις που υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου, είναι συνεπείς με αυτές που εφαρμόστηκαν στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2021. Σε συνέχεια των παραπάνω και ειδικότερα για τις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2022 σημειώνονται τα ακόλουθα:

Εκτιμώμενη απομείωση υπεραξίας

Ο Όμιλος διενεργεί σε ετήσια βάση έλεγχο για τυχόν απομείωση της υπεραξίας και ενδιάμεσα, όταν τα γεγονότα ή οι συνθήκες καθιστούν πιθανή την ύπαρξη απομείωσης (π.χ. μία σημαντική δυσμενής αλλαγή στο εταιρικό κλίμα ή μία απόφαση για πώληση ή διάθεση μιας μονάδας). Ο καθορισμός της ύπαρξης απομείωσης απαιτεί την αποτίμηση της αντίστοιχης μονάδας, η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών. Όταν αυτό κρίνεται διαθέσιμο και απαραίτητο, χρησιμοποιούνται σχετικοί συντελεστές πολλαπλασιασμού της αγοράς, προκειμένου να επιβεβαιωθούν τα αποτελέσματα από τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Εφαρμόζοντας αυτή τη μεθοδολογία, η Διοίκηση βασίζεται σε μία σειρά από παράγοντες, στους οποίους περιλαμβάνονται τα πραγματικά λειτουργικά αποτελέσματα, τα μελλοντικά εταιρικά σχέδια, οι οικονομικές προεκτάσεις και τα δεδομένα της αγοράς.

Στην περίπτωση που από αυτή την ανάλυση προκύπτει απομείωση της υπεραξίας, τότε η μέτρηση της απομείωσης απαιτεί εκτίμηση της εύλογης αξίας για κάθε αναγνωριζόμενο ενσώματο ή άυλο περιουσιακό στοιχείο. Σε αυτή την περίπτωση, χρησιμοποιείται

η προσέγγιση των ταμειακών ροών η οποία αναφέρεται ανωτέρω από ανεξάρτητους εκτιμητές, όπου κρίνεται κατάλληλο.

Διενεργείται έλεγχος για άλλα αναγνωριζόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία με καθορισμένες ωφέλιμες ζωές και υποκείμενα σε απόσβεση, συγκρίνοντας την λογιστική αξία με το άθροισμα των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών που αναμένεται να δημιουργηθούν από το περιουσιακό στοιχείο. Ελέγχονται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με αόριστες ωφέλιμες ζωές ετησίως χρησιμοποιώντας μία μέθοδο εύλογης αξίας όπως τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές.

Ο Όμιλος ετησίως διενεργεί έλεγχο για απομείωση της υπεραξίας, σύμφωνα με την λογιστική πολιτική, όπως αυτή αναφέρεται στη Σημείωση 3.4. Τα ανακτίσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών έχουν καθορισθεί βασιζόμενα σε υπολογισμούς της αξίας σε χρήση (on value-in-use calculations). Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων.

Προϋπολογισμοί κατασκευαστικών συμβάσεων

Ο χειρισμός των εσόδων και εξόδων μίας κατασκευαστικής σύμβασης, εξαρτάται από εάν το τελικό αποτέλεσμα από την εκτέλεση του συμβατικού έργου μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα (και αναμένεται να αποφέρει κέρδος στον κατασκευαστή ή το αποτέλεσμα από την εκτέλεση είναι ζημιογόνο). Όταν το αποτέλεσμα ενός συμβολαίου έργου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, τότε τα έσοδα και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί το στάδιο ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται με βάση το συμβατικό κόστος που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς σε σχέση με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος κατασκευής κάθε έργου. Απαιτούνται συνεπώς, σημαντικές εκτιμήσεις της Διοίκησης, αναφορικά με το μικτό αποτέλεσμα με το οποίο θα εκτελείται το εκάστοτε εκτελούμενο κατασκευαστικό συμβόλαιο (εκτιμώμενο κόστος εκτέλεσης).

Φόροι εισοδήματος

Ο Όμιλος και η Εταιρεία υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε πολυάριθμες φορολογικές δικαιοδοσίες. Σημαντικές εκτιμήσεις απαιτούνται για τον καθορισμό της πρόβλεψης για φόρους εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου, βασιζόμενοι σε εκτιμήσεις του κατά πόσο θα οφείλονται επιπλέον φόροι. Όταν το τελικό αποτέλεσμα από τους φόρους αυτών των υποθέσεων διαφέρει από τα ποσά που είχαν αρχικά λογιστεί, τέτοιες διαφορές θα έχουν επίδραση στο φόρο εισοδήματος και στις προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο κατά την οποία τα ποσά αυτά έχουν καθορισθεί.

Πρόβλεψη περιβαλλοντικής αποκατάστασης

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στους τομείς της Μεταλλουργίας, των Έργων Βιώσιμης Ανάπτυξης, της Διεθνούς Ανάπτυξης Ανανεωσίμων Πηγών & Αποθήκευσης Ενέργειας καθώς και στον τομέα της Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου. Οι περιβαλλοντολογικές επιπτώσεις που δύναται να προκληθούν από τις προαναφερθείσες δραστηριότητες πιθανόν να οδηγήσουν σε έξοδα αποκατάστασης. Για τον καθορισμό των δαπανών περιβαλλοντικής αποκατάστασης καθώς και της χρονικής περιόδου κατά την οποία αυτές είναι πιθανόν να προκύψουν, ο Όμιλος διενεργεί σχετικές αναλύσεις και εκτιμήσεις χρησιμοποιώντας εξειδικευμένους τεχνικούς και νομικούς συμβούλους. Ο Όμιλος διενεργεί σχετική πρόβλεψη στις οικονομικές του καταστάσεις για τις εκτιμώμενες δαπάνες περιβαλλοντολογικής αποκατάστασης όταν αυτές θεωρούνται πιθανές.

Ενδεχόμενα γεγονότα

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας, την 31 Δεκεμβρίου 2022. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μία πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς.

Αναγνώριση εσόδου από καταναλωθείσα και μη τιμολογηθείσα ενέργεια

Η Διοίκηση θεωρεί ότι οι πελάτες τους στους οποίους γίνεται πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, ταυτόχρονα λαμβάνουν και αναλώνουν σε συνεχή βάση τα οφέλη που προκύπτουν από την πώληση, καθώς η Εταιρεία εκπληρώνει τις συμβατικές της υποχρεώσεις. Για το λόγο αυτό, η αναγνώριση των εσόδων γίνεται βάσει μετρητικών δεδομένων ή βάσει εκτίμησης της καταναλωθείσας ηλεκτρικής ενέργειας. Τα πραγματικά ποσά που τελικά τιμολογούνται ενδέχεται να διαφέρουν από αυτά που προβλέφθηκαν.

2.3 Διακοπείσες δραστηριότητες

Η Εταιρεία Μυτιληναίος Α.Ε. που προέκυψε από τη συγχώνευση των θυγατρικών της εταιρειών ΜΕΤΚΑ Α.Ε., ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΠΡΟΤΕΡΓΙΑ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ Α.Ε. και ΠΡΟΤΕΡΓΙΑ Α.Ε. Παραγωγής και Εμπορίας Ηλεκτρικής Ενέργειας εμφανίζει χωριστά το αποτέλεσμα από διακοπείσα δραστηριότητα σύμφωνα με όσα περιγράφονται παρακάτω.

Το 2009 εφαρμόζοντας το ΔΠΧΑ 5 «Μη Κυκλοφορικά Στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση & Διακοπείσες Εκμεταλλεύσεις», παρουσιάστηκαν χωριστά τα περιουσιακά στοιχεία καθώς και οι υποχρεώσεις της θυγατρικής εταιρείας SOMETRA S.A., για την οποία αποφασίστηκε στις 26 Ιανουαρίου 2009 η προσωρινή αναστολή της παραγωγικής δραστηριότητας του εργοστασίου παραγωγής Ψευδάργυρου – Μολύβδου στη Ρουμανία, ενώ ταυτόχρονα εμφανίστηκε χωριστά και το αποτέλεσμα από τη διακοπείσα δραστηριότητα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Δεδομένων των τότε παγκόσμιων οικονομικών συγκυριών, δεν κατέστησαν δυνατά εναλλακτικά σενάρια για τη μελλοντική αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής εταιρείας.

Συνακόλουθα από το 2011, εφαρμόζοντας την παράγραφο 13 του ΔΠΧΑ 5 «Μη Κυκλοφορικά Στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση & Διακοπείσες Εκμεταλλεύσεις», η δραστηριότητα του Ψευδάργυρου – Μολύβδου («SOMETRA S.A.») δεν θεωρείτο πλέον περιουσιακό στοιχείο κατεχόμενο προς πώληση αλλά προς εγκατάλειψη και τα περιουσιακά στοιχεία της δραστη-

ριότητας επανήλθαν στις συνεχιζόμενες δραστηριότητες, ενώ ταυτόχρονα συνέχισε να εμφανίζει χωριστά το αποτέλεσμα από τη διακοπή δραστηριότητα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Την 31/12/2015 η θυγατρική εταιρεία SOMETRA S.A., εισέφερε μέσω απόσχισης τον κλάδο παραγωγής ψευδαργύρου και Μολύβδου καθώς και των υποπροϊόντων τους στην νεοϊδρυθείσα για τον σκοπό αυτό θυγατρική της εταιρεία Reycom Recycling (REYCOM). Ο εν λόγω μετασχηματισμός πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της αναδιοργάνωσης που επιχειρεί η Εταιρεία αναφορικά με τη διακοπή δραστηριότητα Ψευδαργύρου και Μολύβδου και συγκεκριμένα στα πλαίσια της πρόθεσής της να αναπτύξει τη δραστηριότητα ανακύκλωσης υπολειμμάτων μεταλλουργικής κατεργασίας με στόχο την παραγωγή οξειδίων ψευδαργύρου(Zn) και Μολύβδου(Pb). Στο ίδιο πλαίσιο την 29/11/2016 ολοκληρώθηκε η διασυννοική συγχώνευση της θυγατρικής REYCOM και της θυγατρικής εταιρείας ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΑτΕ).

2.4 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές: Θυγατρικές εταιρείες είναι εκείνες (συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών οντοτήτων ειδικού σκοπού) στις οποίες ο Όμιλος έχει ποσοστό συμμετοχής μεγαλύτερο του μισού των δικαιωμάτων ψήφου ή έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές που ακολουθούνται.

Η ύπαρξη ενδεχόμενων δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν, λαμβάνονται υπόψη, όταν ο Όμιλος αξιολογεί εάν έχει τον έλεγχο μιας εταιρείας.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με την μέθοδο της εξαγοράς από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επί αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου της αγοράς. Η παράγραφος “2.9 Άυλα περιουσιακά στοιχεία – Υπεραξία” περιγράφει τη λογιστική αντιμετώπιση της υπεραξίας. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της αγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα της χρήσης.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Συναλλαγές με την μειοψηφία: Για τη λογιστική αντιμετώπιση συναλλαγών με την μειοψηφία, ο Όμιλος εφαρμόζει τη λογιστική αρχή κατά την οποία αντιμετωπίζει τις συναλλαγές αυτές ως συναλλαγές με τρίτα μέρη εκτός Ομίλου. Οι πωλήσεις προς την μειοψηφία δημιουργούν κέρδη και ζημιές για τον Όμιλο τα οποία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι αγορές από την μειοψηφία δημιουργούν υπεραξία, η οποία είναι η διαφορά ανάμεσα στο αντίτιμο που πληρώθηκε και στο ποσοστό της λογιστικής αξίας της καθαρής θέσης της θυγατρικής εταιρείας που αποκτήθηκε.

(β) Συγγενείς: Είναι οι επιχειρήσεις αυτές πάνω στις οποίες ο Όμιλος μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν είτε θυγατρικές είτε συμμετοχή σε κοινοπραξία. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τον Όμιλο συνιστούν ότι το κατεχόμενο ποσοστό μεταξύ 20% και 50% δικαιωμάτων ψήφου μιας εταιρείας υποδηλώνει σημαντική επιρροή πάνω στην εταιρεία αυτή. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κό-

στος και κατόπιν αποτιμώνται σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Στο τέλος κάθε χρήσης, το κόστος αυξάνεται με την αναλογία της επενδύτριας επιχείρησης στις μεταβολές της καθαρής θέσης της επενδύμενης επιχείρησης και μειώνεται με τα λαμβανόμενα από τη συγγενή μερίσματα.

Όσον αφορά την υπεραξία απόκτησης, αυτή μειώνει την αξία της συμμετοχής με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων χρήσης, όταν μειώνεται η αξία της.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν την λογιστική αξία των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Όταν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημιές σε μία συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή της στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός και αν έχει καθίψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές πολιτικές των συγγενών επιχειρήσεων τροποποιούνται προκειμένου να είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος.

(γ) Επενδύσεις υπό κοινό έλεγχο: Οι επενδύσεις σε κοινοπραξίες ταξινομούνται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11 είτε «από κοινού δραστηριότητες», είτε ως «κοινοπραξίες». Η ταξινόμηση εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις των μερών στη συμφωνία. Μια από κοινού δραστηριότητα είναι μια από κοινού συμφωνία, όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο στη συμφωνία, έχουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύονται για τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με την συμφωνία. Μια κοινοπραξία είναι μια από κοινού συμφωνία όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο στη συμφωνία έχουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της συμφωνίας. Οι «από κοινού δραστηριότητες» λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδο της αναλογικής ενσωμάτωσης στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία του ενεργητικού, οι υποχρεώσεις τους, το μερίδιο τους στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση και οι δαπάνες τους, ενσωματώνονται κατά την αναλογία που αφορούν, στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας. Πρόκειται κυρίως για τις φορολογικές κατασκευαστικές κοινοπραξίες, οι οποίες δεν αποτελούν ξεχωριστή οντότητα στα πλαίσια των ΔΧΠΑ. Οι «κοινοπραξίες» λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Συγκεκριμένα, οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και μετά προσαρμόζονται με το ποσοστό του Ομίλου πάνω στα κέρδη ή τις ζημιές και στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των κοινοπραξιών. Όταν το ποσοστό του Ομίλου στις ζημιές μιας κοινοπραξίας είναι ίσο ή υπερβαίνει τη συμμετοχή του στην

2.7 Μετατροπή ξένου νομίσματος

κοινοπραξία, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός εάν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει προχωρήσει σε πληρωμές για λογαριασμό της κοινοπραξίας.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των κοινοπραξιών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις κοινοπραξίες. Επίσης απαλείφονται και οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές, εκτός εάν υπάρχουν ενδείξεις από τη συναλλαγή για την απομείωση του στοιχείου του ενεργητικού που μεταβιβάστηκε.

2.5 Αποκτηθέντα στοιχεία του ενεργητικού Τομέα Ανάπτυξης Ανανεώσιμων Πηγών & Αποθήκευσης Ενέργειας

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας του Τομέα Ανανεώσιμων Πηγών & Αποθήκευσης Ενέργειας ο όμιλος συμμετέχει σε οντότητες που αναμένεται να αγοράσουν ή κατέχουν άδειες φωτοβολταϊκών ή αιολικών πάρκων με σκοπό την ανάπτυξη και μεταπώλησή τους. Για τις οντότητες αυτές που διαπιστώνεται ότι τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις τους δεν αποτελούν «επιχείρηση» κατά τον ορισμό του ΔΠΧΑ 3 και δεν εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου προτύπου, οι συγκεκριμένες συναλλαγές αντιμετωπίζονται λογιστικά ως απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού.

Η λογιστική αντιμετώπιση των συμμετοχών αυτών γίνεται μέσω της αναγνώρισής τους ως αποθέματα καθώς ο Όμιλος έχει ως σκοπό την μελέτη, προμήθεια και κατασκευή σταθμών παραγωγής ενέργειας και την μετέπειτα μεταπώληση τους κατά την ολοκλήρωση της κατασκευής τους σε αγοραστές.

Στις οικονομικές καταστάσεις οι παραπάνω εταιρείες αναγνωρίζονται στις αξίες κτήσης τους ή στις αξίες τεκμαιρόμενου κόστους, όπως αυτό προσδιορίστηκε βάσει εύλογων αξιών κατά την ημερομηνία που ο όμιλος συμμετέχει σε αυτές καθώς και μεταγενέστερες δαπάνες αναγνωρίζονται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας τους εάν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Όταν οι λογιστικές αξίες τους υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) αναγνωρίζεται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Στην περίπτωση βραχυχρόνιας λειτουργίας των παραπάνω οντοτήτων από τον Όμιλο οπότε και φέρει τα ρίσκα και τα οφέλη της δραστηριότητας τους αναγνωρίζονται τα στοιχεία ενεργητικού, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδά τους για το διάστημα μέχρι την πώλησή τους.

2.6 Πληροφόρηση κατά τομέα

Για διοικητικούς σκοπούς, ο Όμιλος είναι οργανωμένος σε τέσσερις κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητες: α) Μεταλλουργίας, β) Έργων Βιώσιμης Ανάπτυξης, γ) Ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου και δ) Ανάπτυξης Ανανεώσιμων Πηγών και Αποθήκευσης Ενέργειας. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 8 – Λειτουργικοί Τομείς, η Διοίκηση παρακολουθεί τα λειτουργικά αποτελέσματα των επιχειρηματικών τομέων ξεχωριστά με σκοπό τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διάθεση πόρων και την αξιολόγηση απόδοσης.

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίας

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου επιμετρούνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί ο Όμιλος (λειτουργικό νόμισμα). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίας της μητρικής Εταιρείας και όλων των θυγατρικών της που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα λογαριασμών

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των συναλλαγματικών ισοτιμιών (τρέχουσες ισοτιμίες) που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της περιόδου και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

Οι εκτός Ελλάδος δραστηριότητες του Ομίλου σε ξένα νομίσματα (οι οποίες αποτελούν κατά κανόνα αναπόσπαστο μέρος των δραστηριοτήτων της μητρικής), μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών, ενώ τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού των δραστηριοτήτων στο εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένων της υπεραξίας και των αναπροσαρμογών της εύλογης αξίας, που προκύπτουν κατά την ενοποίηση, μετατρέπονται σε Ευρώ με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Οι συναλλαγματικές διαφορές προκύπτουσες από χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού (ενδοομιλικά δάνεια και μακροπρόθεσμες μη εμπορικές απαιτήσεις/υποχρεώσεις για τις οποίες η αποπληρωμή δεν έχει προγραμματιστεί ή δεν είναι πιθανό να συμβεί στο προβλεπτό μέλλον) που έχουν χαρακτηριστεί ως μέρος της καθαρής επένδυσης μιας οντότητας σε θυγατρική εταιρεία που δραστηριοποιείται στο εξωτερικό, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων των ατομικών οικονομικών καταστάσεων της οντότητας ή/και της θυγατρικής εταιρείας. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, οι παραπάνω συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και συμπεριλαμβάνονται στο αποθεματικό μετατροπής Ισολογισμού. Όταν η αποπληρωμή των παραπάνω χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού προγραμματιστεί ή είναι πιθανό να συμβεί στο προβλεπτό μέλλον, οι συσσωρευμένες συναλλαγματικές στα αποθεματικά αναταξινομούνται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων, καθώς παύουν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία να αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης

2.9 Άυλα περιουσιακά στοιχεία - Υπεραξία

μιας οντότητας σε θυγατρική εταιρεία που δραστηριοποιείται στο εξωτερικό. Ο ίδιος λογιστικός χειρισμός αναταξινόμησης εφαρμόζεται και κατά την πώληση της θυγατρικής εταιρείας.

(γ) Εταιρείες του Ομίλου

Τα λειτουργικά αποτελέσματα και τα ίδια κεφάλαια όλων των εταιρειών του Ομίλου (εκτός από εκείνες που λειτουργούν σε υπερπληθωριστικές οικονομίες), των οποίων το λειτουργικό νόμισμα είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου, μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου ως ακολούθως:

1. Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού για κάθε κατάσταση οικονομικής θέσης παρουσιάζονται και μετατρέπονται με τη συναλληλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία αναφοράς.
2. Τα έσοδα και έξοδα της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσεως της κάθε εταιρείας μετατρέπονται σύμφωνα με τη μέση ισοτιμία που διαμορφώνεται από την έναρξη της χρήσεως έως την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού.
3. Όλες οι συναλληλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τα παραπάνω καταχωρούνται στο "αποθεματικό μετατροπής ισολογισμών θυγατρικών σε ξένο νόμισμα" των ιδίων κεφαλαίων

2.8 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στις αξίες κτήσεως τους ή στις αξίες τεκμαιρόμενου κόστους όπως αυτό προσδιορίστηκε βάσει ευλόγων αξιών κατά την ημερομηνία μετάβασης, μείον, κατ' αρχήν τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και δεύτερον, τυχών απαξιώσεων των παγίων. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από τη χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Κτίρια	25-35 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	4-30 έτη
Αυτοκίνητα	4-10 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	4-7 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσωμάτων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα. Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της περιόδου που αφορούν.

Οι ιδιοπαραγόμενες ενσώματες ακινητοποιήσεις στοιχειοθετούν προσθήκη στο κόστος κτήσεως των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων σε αξίες που περιλαμβάνουν το άμεσο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού, που συμμετέχει στην κατασκευή (αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές), κόστος αναλωθέντων υλικών και άλλα γενικά κόστη.

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται οι άδειες λογισμικού, οι άδειες παραγωγής, εγκατάστασης και λειτουργίας ενεργειακών σταθμών, τα δικαιώματα, τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης και οι δαπάνες προσπέλασης και αποκατάστασης.

Λογισμικό: Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Τα κόστη που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού, πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών, ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού, ενσωματώνονται στο κόστος κτήσεως του άυλου παγίου με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 χρόνια. Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν πραγματοποιείται η δαπάνη.

Άδειες παραγωγής, εγκατάστασης και λειτουργίας ενεργειακών σταθμών: Οι διάφοροι τύποι αδειών τις οποίες τηρεί στην κατοχή του ο Όμιλος, του παρέχουν τη δυνατότητα να κατασκευάσει ενεργειακές μονάδες ή το δικαίωμα να παράγει και να πουλήσει ενέργεια. Οι παρούσες συνθήκες της αγοράς παρέχουν σαφείς ενδείξεις για την ανακτήσιμη αξία των αδειών αυτών.

Ο Όμιλος, κατά την απόκτησή τους, αναγνώρισε τις άδειες αυτές ως άυλα περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους και κατόπιν τις επιμετρά με το υπόδειγμα του κόστους, σύμφωνα με το οποίο το στοιχείο αποτιμάται στο κόστος του (το οποίο είναι η κατά την απόκτηση εύλογη του αξία όπως προαναφέρθηκε) μειωμένο με τις αποσβέσεις του και κάθε πρόβλεψη απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία ανέρχεται σε 30 χρόνια για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο φυσικό αέριο και σε 25 χρόνια για τα έργα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ο Όμιλος διενεργεί ελέγχους μείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις, κάνοντας χρήση της εξής μεθοδολογίας:

i) Εφαρμόζει ποσοστά πιθανοτήτων σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της διοίκησης σχετικά με την κατασκευή μονάδων για τις οποίες τηρεί άδειες.

ii) Εφαρμόζει τη μεθοδολογία των Προεξοφλημένων Ταμειακών Ροών, χρησιμοποιώντας παραδοχές οι οποίες επικρατούν στην αγορά ενέργειας. Η περίοδος η οποία εξετάζεται από τη Διοίκηση, υπερβαίνει τα πέντε έτη, διάστημα το οποίο ενθαρρύνεται από το ΔΛΠ 36, καθώς ιδιαίτερα για τις ανανεώσιμες ενεργειακές μονάδες ακόμα και μια μεγαλύτερη περίοδος θα κρίνεται αρκετά ικανοποιητική.

iii) Η τελική ανακτήσιμη αξία υπολογίζεται για ένα συνολικό χαρτοφυλάκιο ανανεώσιμων ή θερμικών ενεργειακών μονάδων, πολλαπλασιάζοντας τη συνολική πιθανότητα με το αποτέλεσμα που προκύπτει από την προεξόφληση των ταμειακών ροών.

iv) Τέλος, ο Όμιλος συγκρίνει την ανακτήσιμη αξία ή οποία λογίζεται ως η αξία χρήσης της μονάδας, με τη λογιστική αξία. Όταν η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη από τη λογιστική, διενεργείται πρόβλεψη για μείωση της αξίας σε βάρος των αποτελεσμάτων.

Δικαιώματα Εκμετάλλευσης Ορυχείων: Τα δικαιώματα εκμετάλλευσης ορυχείων αφορούν δικαιώματα τα οποία έχει αποκτήσει ο Όμιλος για την εξόρυξη μεταλλευτικών αποθεμάτων σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές. Η χρονική περίοδος απόσβεσης που έχει υιοθετηθεί από τον Όμιλο δεν υπερβαίνει τα 10 έτη.

Δικαιώματα Χρήσης Ενσώματων Στοιχείων Ενεργητικού: Δικαιώματα εκμετάλλευσης ενσώματων στοιχείων που παραχωρούνται στα πλαίσια συμβάσεων κατασκευής έργων (αντισταθμιστικά οφέλη) αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους, δηλαδή στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία παραχώρησης, μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση την μέθοδο των παραγόμενων μονάδων.

Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης: Τα έξοδα έρευνας αναγνωρίζονται ως έξοδα της χρήσης όταν αυτά προκύπτουν. Τα έξοδα που προκύπτουν λόγω αναπτυξιακών προγραμμάτων (και σχετίζονται με τον σχεδιασμό και δοκιμές νέων ή βελτιωμένων προϊόντων) αναγνωρίζονται ως άυλα στοιχεία του ενεργητικού εάν είναι πιθανό να προσφέρουν στην Εταιρεία μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Τα υπόλοιπα έξοδα ανάπτυξης καταχωρούνται στους λογαριασμούς εξόδων μόλις αυτά προκύπτουν. Έξοδα ανάπτυξης τα οποία σε προηγούμενες οικονομικές χρήσεις είχαν καταχωρηθεί σαν έξοδα, δεν καταχωρούνται σαν άυλα σε μεταγενέστερη οικονομική χρήση. Τα έξοδα ανάπτυξης τα οποία έχουν κεφαλαιοποιηθεί αποσβένονται από την εκκίνηση της εμπορικής παραγωγής του προϊόντος, βάσει της σταθερής μεθόδου απόσβεσης κατά την περίοδο των αναμενόμενων ωφελειών του προϊόντος. Η χρονική περίοδος απόσβεσης που έχει υιοθετηθεί από τον Όμιλο δεν υπερβαίνει τα 5 έτη.

Δαπάνες Προσέλασης & Αποκατάστασης: Τα έξοδα προσέλασης και αποκατάστασης αναγνωρίζονται ως άυλα στοιχεία του ενεργητικού εφ' όσον προσφέρουν στην Εταιρεία μελλοντικά οικονομικά οφέλη και η απόσβεση τους γίνεται βάση της μεθόδου των μονάδων παραγωγής. Αναλυτικότερα, στις δαπάνες προσέλασης περιλαμβάνονται δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί για:

- α) τοπογραφικές, γεωλογικές, γεωχημικές και γεωφυσικές μελέτες
- β) δοκιμαστικές γεωτρήσεις
- γ) εκακαφή κατά ερευνητικά ορύγματα
- δ) δειγματοληψία και
- ε) δραστηριότητες που σχετίζονται με την αξιολόγηση της τεχνικής δυνατότητας και οικονομικής βιωσιμότητας της εξόρυξης ενός ορυκτού πόρου

Το κόστος αποκατάστασης αφορά την αρχική εκτίμηση του κόστους αποκατάστασης του χώρου όπου γίνονται εργασίες εξόρυξης, δέσμευση που έχει αναλάβει ο Όμιλος είτε κατά την απόκτηση του δικαιώματος εκμετάλλευσης των ορυχείων είτε ως συνέπεια της χρήσης του για συγκεκριμένη περίοδο.

Υπεραξία: Είναι η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της εύλογης αξίας του ενεργητικού και του παθητικού θυγατρικής / συγγενούς επιχείρησης κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Η Εταιρεία κατά την ημερομηνία της αγοράς αναγνωρίζει την υπεραξία που προέκυψε από την απόκτηση, ως ένα στοιχείο του ενεργητικού, και την εμφανίζει στο κόστος. Το κόστος αυτό είναι ίσο με το ποσό κατά το οποίο το κόστος ενοποίησης υπερβαίνει το μερίδιο της επιχείρησης, στα στοιχεία του ενεργητικού, στις υποχρεώσεις και στις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας.

Μετά την αρχική αναγνώριση η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες ζημιές λόγω μείωσης της αξίας της. Η υπεραξία δεν αποσβένεται, αλλά εξετάζεται ετήσια για τυχόν μείωση της αξίας της, εάν υπάρχουν γεγονότα που παρέχουν ενδείξεις για ζημιά σύμφωνα με το ΔΛΠ 36.

Για την ευχερέστερη διεκπεραίωση των ελέγχων απομείωσης (impairment tests), το ποσό της υπεραξίας κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Η μονάδα ταμειακών ροών είναι η μικρότερη προσδιορισμένη ομάδα στοιχείων ενεργητικού που δημιουργεί ανεξάρτητες ταμειακές ροές και αντιπροσωπεύει το επίπεδο στο οποίο ο Όμιλος συλλέγει και παρουσιάζει τα οικονομικά στοιχεία για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης. Η απομείωση για την υπεραξία, καθορίζεται με τον υπολογισμό του ανακτήσιμου ποσού από τις μονάδες ταμειακής ροής με τις οποίες συνδέεται η υπεραξία. Ζημιές απομείωσης που σχετίζονται με την υπεραξία, δεν μπορούν να αντιστραφούν σε μελλοντικές περιόδους. Ο Όμιλος πραγματοποιεί τον ετήσιο έλεγχο για απομείωση υπεραξίας στη λήξη της εκάστοτε ετήσιας περιόδου αναφοράς.

Στην περίπτωση που το κόστος της απόκτησης είναι μικρότερο από το μερίδιο της Εταιρείας στα ίδια κεφάλαια της αποκτηθείσας επιχείρησης, τότε η πρώτη υπολογίζει ξανά το κόστος της απόκτησης, αποτιμά τα στοιχεία του ενεργητικού, τις υποχρεώσεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της αποκτηθείσας επιχείρησης και αναγνωρίζει απευθείας στα αποτελέσματα χρήσης ως κέρδος οποιαδήποτε διαφορά παραμείνει μετά τον επανυπολογισμό.

2.10 Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων

Τα στοιχεία του ενεργητικού που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του καθαρού αναπόσβεστου ποσού καταχωρείται στα αποτελέσματα. Τα στοιχεία του ενεργητικού που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής αξίας πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Η ζημία λόγω μείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού αναγνωρίζεται από την επιχείρηση, όταν η λογιστική αξία των στοιχείων αυτών (ή της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών) είναι μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό τους.

Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται το ποσό από την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού στα πλαίσια μιας αμοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του στοιχείου ενεργητικού, ενώ, αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από την διάθεση του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

2.11 Χρηματοοικονομικά μέσα

i) Αρχική αναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό ενεργητικό ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου όταν προκύπτει ή όταν ο Όμιλος καθίσταται μέρος των συμβατικών όρων του μέσου.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται, κατά την αρχική αναγνώριση, και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων και στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος αρχικά αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους. Οι εμπορικές απαιτήσεις (που δεν περιέχουν σημαντικό χρηματοοικονομικό στοιχείο) αποτιμώνται στην τιμή συναλλαγής.

Προκειμένου ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων, πρέπει από αυτά να προκύπτουν ταμειακές ροές οι οποίες να είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του αρχικού κεφαλαίου. Το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τις οικονομικές του δυνατότητες προκειμένου να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Το επιχειρηματικό μοντέλο καθορίζει εάν οι ταμειακές ροές θα προκύψουν από τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών, πώληση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή και από τα δύο. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση περιουσιακών στοιχείων εντός χρονικού πλαισίου που καθορίζεται με κανονισμό ή σύμβαση στην αγορά αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής δηλαδή κατά την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

ii) Ταξινόμηση και μεταγενέστερη επιμέτρηση

Για σκοπούς μεταγενέστερης επιμέτρησης, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται στις κάτωθι κατηγορίες:

α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υποχρεωτικά θα πρέπει να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως διακρατούμενα προς εμπορία εάν αποκτώνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά τους στο εγγύς μέλλον. Παράγωγα περιλαμβανόμενων των ενσωματωμένων παραγώγων επίσης ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς εμπορία, εκτός εάν ορίζονται ως αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με ταμειακές ροές που δεν είναι μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων ταξινομούνται και αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ανεξάρτητα από το επιχειρηματικό μοντέλο.

β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε αποσβεσμένο κόστος

Ο Όμιλος αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθοι όροι: 1) Το χρηματοοικονομικό στοιχείο διατηρείται για διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων για τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών και 2) οι συμβατικές ρήτρες του χρηματοοικονομικού στοιχείου δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που αποτελούν μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του υπολοίπου του αρχικού κεφαλαίου. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται στη συνέχεια χρησιμοποιώντας την μέθοδο (EIR) και υπόκεινται σε απομείωση. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειωθεί.

γ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος μπορεί να επιλέξει να ταξινομήσει αμετάκλητα τις συμμετοχικές επενδύσεις του ως συμμετοχικούς τίτλους που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων όταν πληρούν τον ορισμό της καθαρής θέσης και δεν κατέχονται προς εμπορία. Η ταξινόμηση καθορίζεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο. Τα κέρδη και οι ζημιές από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα κέρδη ή τις ζημιές. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης. Ο Όμιλος επέλεξε να ταξινομήσει τις μη εισηγμένες μετοχές του στην κατηγορία αυτή.

iii) Αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται κυρίως όταν:

i. Τα δικαιώματα λήψης ταμειακών ροών από το περιουσιακό στοιχείο έχουν λήξει, ή

ii. Ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά του να λαμβάνει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή έχει αναλάβει την υποχρέωση να πληρώσει εξ ολοκλήρου τις λαμβανόμενες ταμειακές ροές χωρίς σημαντική καθυστέρηση σε τρίτο μέρος βάσει συμφωνίας και είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ούτε κρατήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις εκτιμήσεις του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

iv) Απομείωση

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές και όλες τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές που ο Όμιλος προσδοκά να εισπράξει.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, επιμετρώνται η πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

2.12 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (χρηματιστήρια), προσδιορίζεται από τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς κατά την ημερομηνία λήξης της περιόδου αναφοράς.

2.13 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στο χαμηλότερο του κόστους ή την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία.

Το κόστος των ετοιμών και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ώστε να βρεθούν στο τρέχον σημείο εναπόθεσης και επεξεργασίας τους και αποτελείται από πρώτες ύλες, εργατικά, γενικά βιομηχανικά έξοδα και κόστος συσκευασίας. Το κόστος των αποθεμάτων καθορίζεται ανά λειτουργικό τομέα και σύμφωνα με τη φύση τους με τη χρήση αποδεκτών μεθόδων επιμέτρησης που είναι συνεπείς με το πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Το κόστος των αποθεμάτων δεν περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά έξοδα.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμημένη τιμή πώλησης στη συνήθη πορεία των εργασιών του Ομίλου οποιαδήποτε σχετικά έξοδα πώλησης. Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα ή απαξιωμένα αποθέματα σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

2.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως, προθεσμιακές καταθέσεις, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάλιψης, καθώς και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις οι οποίες είναι άμεσα μετατρέψιμες σε συγκεκριμένα ποσά ταμειακών διαθεσίμων που υπόκεινται σε μη σημαντικό κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

Για τον σκοπό της σύνταξης των ενοποιημένων Καταστάσεων των Ταμειακών Ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

2.15 Μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Ο Όμιλος ταξινομεί ένα μακροπρόθεσμο στοιχείο του ενεργητικού ή μία ομάδα στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων ως κατεχόμενα προς πώληση, αν η αξία τους αναμένεται να ανακτηθεί κατά κύριο λόγο μέσω διάθεσης των στοιχείων και όχι μέσω της χρήσης τους.

Οι βασικές προϋποθέσεις για να ταξινομηθεί ένα μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα στοιχείων (περιουσιακών και υποχρεώσεων) σαν κατεχόμενα προς πώληση, είναι το περιουσιακό στοιχείο ή η ομάδα να είναι διαθέσιμα προς άμεση πώληση στην παρούσα τους κατάσταση, η δε ολοκλήρωση της πώλησης να εξαρτάται μόνο από συνθήκες που είναι συνήθεις και τυπικές για πωλήσεις τέτοιων στοιχείων και η πώληση θα πρέπει να είναι εξαιρετικά πιθανή.

Αμέσως πριν την αρχική ταξινόμηση του στοιχείου του ενεργητικού ή της ομάδας στοιχείων και υποχρεώσεων ως κατεχόμενων προς πώληση το στοιχείο του ενεργητικού (ή όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στην ομάδα) αποτιμώνται με βάση τα ισχύοντα σε κάθε περίπτωση ΔΠΧΑ.

Τα μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία (ή οι ομάδες περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) που ταξινομούνται σαν κατεχόμενα προς πώληση αποτιμώνται (μετά την αρχική ταξινόμηση ως ανωτέρω) στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της αξίας που αυτά φέρονται στις οικονομικές καταστάσεις και της εύλογης αξίας τους μειωμένης κατά τα άμεσα έξοδα διάθεσης, και οι προκύπτουσες ζημίες απομείωσης καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως. Όποια πιθανή αύξηση της εύλογης αξίας σε μεταγενέστερη αποτίμηση καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσεως αλλήλα όχι για ποσό μεγαλύτερο της αρχικά καταχωρηθείσας ζημίας απομείωσης.

Από την ημερομηνία κατά την οποία ένα μακροπρόθεσμο στοιχείο του ενεργητικού (ή τα μακροπρόθεσμα στοιχεία του ενεργητικού που περιλαμβάνονται σε μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) ταξινομείται ως κατεχόμενο προς πώληση, δεν λογίζονται αποσβέσεις επί των εν λόγω μακροπρόθεσμων στοιχείων του ενεργητικού.

2.16 Μετοχικό κεφάλαιο

Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Τα έξοδα τα οποία σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται. Κατά την απόκτηση ιδίων μετοχών, το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών, απεικονίζεται μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων σε ιδιαίτερο "Αποθεματικό Ιδίων Μετοχών".

Οι Ίδιες Μετοχές δεν ενσωματώνουν δικαιώματα ψήφου. Οι Ίδιες Μετοχές θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου (οι οποίες δεν αφορούν μετοχές της μητρικής εταιρείας) αντιμετωπίζονται στον Όμιλο ως διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία.

2.17 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην περίοδο αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στον λογαριασμό των αποτελεσμάτων της περιόδου, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ή και απαιτήσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της περιόδου και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι επιμετρώνται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στις διαχειριστικές περιόδους με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενα στο φορολογητέο κέρδος για το έτος. Όλες οι αλλαγές στα βραχυπρόθεσμα φορολογικά στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν μέρος των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας του Ισολογισμού χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν ένα κομμάτι των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, όπως η επανεκτίμηση της αξίας της ακίνητης περιουσίας, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού της καθαρής θέσης.

2.18 Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζόμενους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρείες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να καταβάλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στα Ταμεία. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, πραγματοποιείται μέσω της κατανομή των παροχών στα τελευταία 16 έτη μέχρι την ημερομηνία συνταξιοδότησης των εργαζόμενων ακολουθώντας την κλίμακα του Ν.4093/2012.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος

2.20 Προβλέψεις

(αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρεία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2022 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες απλές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19R, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- i. την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- ii. τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- iii. την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την ωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- iv. λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

2.19 Επιχορηγήσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια: α) Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και β) πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Οι επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως έσοδο επόμενων χρήσεων και αναγνωρίζονται συστηματικά και ορθολογικά στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου του ενεργητικού.

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκρών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης κάθε ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκρών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες καταστάσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

2.21 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Έσοδα: Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία εκτελεσθέντων έργων, πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα διεταιρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

Κατασκευαστικά Συμβόλαια Έργων: Τα κατασκευαστικά συμβόλαια αφορούν στην κατασκευή περιουσιακών στοιχείων ή ομάδας συνδεδεμένων περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στα σχετικά συμβόλαια και των οποίων η εκτέλεση συνήθως διαρκεί για χρονικό διάστημα άνω της μια χρήσης.

Τα έξοδα που αφορούν στο συμβόλαιο αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιούνται.

Τα έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια αναγνωρίζεται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης του έργου κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Το στάδιο ολοκλήρωσης προσδιορίζεται βάσει των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί έως την ημερομηνία αναφοράς σε σχέση με τα συνολικά προϋπολογισμένα κόστη για κάθε συμβόλαιο. Όταν τα συνολικά κόστη του συμβολαίου είναι πιθανό να υπερβούν τα συνολικά έσοδα, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο.

Για τον υπολογισμό του κόστους που πραγματοποιήθηκε έως το τέλος της περιόδου αναφοράς, τυχόν έξοδα που σχετίζονται με μελλοντικές εργασίες αναφορικά με το συμβόλαιο εξαιρούνται και εμφανίζονται ως έργο σε εξέλιξη. Το σύνολο του κόστους που πραγματοποιήθηκε και του κέρδους /ζημιάς που αναγνωρίστηκε για κάθε συμβόλαιο συγκρίνεται με τις προοδευτικές τιμολογήσεις μέχρι το τέλος της περιόδου αναφοράς.

Όταν τα πραγματοποιηθέντα κόστη πλέον των καθαρών κερδών /ζημιών που έχουν αναγνωρισθεί υπερβαίνουν τις προοδευτικές τιμολογήσεις, η διαφορά

εμφανίζεται ως απαίτηση από πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις». Όταν οι προοδευτικές τιμολογήσεις υπερβαίνουν τα πραγματοποιηθέντα κόστη πλέον των καθαρών κερδών /ζημιών που έχουν αναγνωρισθεί, το υπόλοιπο εμφανίζεται ως υποχρέωση προς τους πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

Σε περιπτώσεις ενδέχεται να μεταβληθούν οι αρχικές εκτιμήσεις, τα έσοδα, τα κόστη ή /και ο βαθμός ολοκλήρωσης αναθεωρούνται. Αυτές οι αναθεωρήσεις μπορεί να οδηγήσουν σε αυξήσεις ή μειώσεις των εκτιμώμενων εσόδων ή κόστους και εμφανίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου, κατά την οποία οι λόγιοι που καθιστούν αναγκαία την αναθεώρηση γνωστοποιούνται από τη Διοίκηση.

Πωλήσεις αγαθών: Τα έσοδα επιμετρώνται στην εύλογη αξία του τιμήματος που εισπράχθηκε ή θα εισπραχθεί και αντιπροσωπεύουν ποσά εισπρακτέα για πωληθέντα αγαθά και υπηρεσίες που παρέχονται κατά την κανονική ροή της λειτουργίας του Ομίλου, καθαρά από εκπτώσεις, ΦΠΑ και λοιπούς φόρους που σχετίζονται με πωλήσεις. Ο Όμιλος αναγνωρίζει στα αποτελέσματα της χρήσης τις πωλήσεις των αγαθών τη χρονική στιγμή που μεταβιβάζονται στον πελάτη τα οφέλη και οι κίνδυνοι που συνδέονται με την ιδιοκτησία αυτών των αγαθών.

Παροχή υπηρεσιών: Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ηλεκτρική ενέργεια:

Έσοδα από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας: Οι πωλήσεις ηλεκτρικού ρεύματος αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που οι σχετικοί κίνδυνοι μεταβιβάζονται στον αγοραστή και συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη μηνιαία παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος που παρέχεται στο ελληνικό δίκτυο και επιβεβαιώνεται από τους ΕΧΕ Α.Ε. και ΔΑΠΕΕΠ (πρώην ΛΑΓΗΕ) και ΑΔΜΗΕ. Τα έσοδα περιλαμβάνουν επίσης τις επιχορηγούμενες υπηρεσίες που λαμβάνονται από τον ΑΔΜΗΕ.

Έσοδα από το διασυνοριακό εμπόριο: Τα έσοδα από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας προς την εγχώρια και εξωτερική αγορά βασίζονται στις μηνιαίες μετρήσεις των Διαχειριστών του Συστήματος, ΕΧΕ Α.Ε. (πρώην ΛΑΓΗΕ) και των διαχειριστών των άλλων χωρών, οι οποίες ανακοινώνονται στον Όμιλο. Αυτές οι μηνιαίες μετρήσεις περιλαμβάνουν το σύνολο των εισαγόμενων και εξαγόμενων ποσοτήτων που έχουν πωληθεί προς τις εγχώριες και εξωτερικές αγορές. Για αυτές τις πωληθείσες ποσότητες ο Όμιλος εκδίδει κάθε μήνα τα αντίστοιχα τιμολόγια.

Έσοδα από τη λιανική πώληση ηλεκτρικής ενέργειας: Τα έσοδα από τις πωλήσεις ηλεκτρικού ρεύματος στη λιανική αγορά, αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της περιόδου όπου η ηλεκτρική ενέργεια παρέχεται στους πελάτες και μετρείται σε μηνιαία βάση, σύμφωνα με τις μετρήσεις του ΑΔΜΗΕ και ΔΕΔΔΗΕ για τους πελάτες μέσης τάσης και με εκτιμήσεις βάσει της ιστορικής κατανάλωσης που ο ΔΕΔΔΗΕ ανακοινώνει για χαμηλής τάσης πελάτες. Με βάση αυτές τις μετρήσεις που παρέχονται από τον ΑΔΜΗΕ και τις προβλέψεις του ΔΕΔΔΗΕ που περιέχουν την κατανάλωση ανά μονάδα μέτρησης και σε συνδυασμό με τους συμβατικούς όρους, κάθε πελάτης λαμβάνει ένα μηνιαίο λογαριασμό ανά μετρητή. Για τους πελάτες χαμηλής τάσης, οι λογαριασμοί είναι έναντι μέχρι ο ΔΕΔΔΗΕ να στείλει την πραγματική κατανάλωση της περιόδου, και στη συνέχεια εκδίδεται ένας εκκαθαριστικός λογαριασμός.

Έσοδα από τόκους: Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

Μερίσματα: Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

Έξοδα: Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

Εταιρεία Ομίλου ως Μισθωτής: Οι μισθώσεις αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης ως ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης, την ημερομηνία που το μισθωμένο πάγιο καθίσταται διαθέσιμο για χρήση. Κάθε μίσθωμα κατανέμεται ανάμεσα στην υποχρέωση μίσθωσης και τον τόκο, ο οποίος χρεώνεται στα αποτελέσματα σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο για το υπόλοιπο της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης σε κάθε περίοδο.

Τα δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού αρχικά επιμετρώνται στο κόστος τους, και στη συνέχεια μειώνονται κατά το ποσό της συσσωρευμένης απόσβεσης και τυχόν απομείωσης. Το δικαίωμα χρήσης αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του στοιχείου ή της διάρκειας μίσθωσης του, με τη σε αθερή μέθοδο. Η αρχική επιμέτρηση των δικαιωμάτων χρήσης στοιχείων του ενεργητικού αποτλείται από:

- i. το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης,
- ii. τις πληρωμές μισθώσεων που έγιναν την ημερομηνία έναρξης ή πριν από αυτήν, μειωμένες κατά το ποσό των προσφερόμενων εκπτώσεων ή άλλων κινήτρων,
- iii. τις αρχικές δαπάνες, που είναι άμεσα συνδεδεμένες με το μίσθιο,
- iv. τα κόστη αποκατάστασης.

Τέλος, προσαρμόζονται σε συγκεκριμένες επαναμετρήσεις της αντίστοιχης υποχρέωσης μίσθωσης.

Οι υποχρεώσεις μίσθωσης υπολογίζονται αρχικά στην παρούσα αξία των μισθωμάτων, που δεν καταβλήθηκαν στην έναρξη της μίσθωσης. Προεξοφλούνται με το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης ή, εάν αυτό το επιτόκιο δεν μπορεί να προσδιορισθεί από τη σύμβαση, με το διαφορετικό επιτόκιο δανεισμού (IBR). Το διαφορετικό επιτόκιο δανεισμού είναι το κόστος που ο μισθωτής θα όφειλε να πληρώσει για να δανειστεί το απαραίτητο κεφάλαιο, ώστε να αποκτήσει ένα στοιχείο παρόμοιας αξίας με το μισθωμένο στοιχείο ενεργητικού, σε ένα παρόμοιο οικονομικό περιβάλλον και με παρόμοιους όρους και υποθέσεις.

Οι υποχρεώσεις μισθώσεων περιλαμβάνουν την καθαρή παρούσα αξία των:

- i. σταθερών μισθωμάτων (συμπεριλαμβανομένου και των «κατ' ουσίαν» σταθερών μισθωμάτων),
- ii. μεταβλητών μισθωμάτων, που εξαρτώνται από κάποιον δείκτη,
- iii. υπολειμματικής αξίας, που αναμένεται να πληρωθεί,
- iv. τιμής εξάσκησης ενός δικαιώματος αγοράς, εάν ο εκμισθωτής είναι σχεδόν σίγουρος ότι θα εξασκήσει το δικαίωμα,
- v. κυρώσεων λήξης μιας μίσθωσης, εάν ο εκμισθωτής επιλέξει αυτό το δικαίωμα.

Μετά την αρχική τους επιμέτρηση, οι υποχρεώσεις μίσθωσης αυξάνονται από το χρηματοοικονομικό κόστος τους και μειώνονται από την πληρωμή των μισθωμάτων. Τέλος, επανεκτιμώνται όταν υπάρχει αλλαγή: α) στα μισθώματα εξαιτίας αλλαγής κάποιου δείκτη, β) στην εκτίμηση του ποσού της υπολειμματικής αξίας, που αναμένεται να πληρωθεί, ή γ) στην αξιολόγηση ενός δικαιώματος επιλογής αγοράς ή επέκτασης, που είναι σχετικά βέβαιο ότι θα εξασκηθεί ή ενός δικαιώματος επιλογής λήξης της σύμβασης, που είναι σχετικά βέβαιο ότι δεν θα εξασκηθεί.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την μετάβαση έκαναν χρήση των παρακάτω πρακτικών διευκολύνσεων που προβλέπονται από το ΔΠΧΑ 16 για μισθώσεις που είχαν ταξινομηθεί ως λειτουργικές, σύμφωνα με το ΔΛΠ 17:

i. Χρήση των προηγούμενων αξιολογήσεων, οι οποίες έγιναν κατά την εφαρμογή του ΔΛΠ 17 και της Διερμηνείας ΕΔΔΠΧΑ 4, ώστε να προσδιοριστεί εάν μία σύμβαση περιέχει μίσθωση, ή εάν μία σύμβαση είναι μίσθωση στην ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής.

ii. Χρήση του λογιστικού χειρισμού των λειτουργικών μισθώσεων για μισθώσεις που έχουν διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών κατά την 1η Ιανουαρίου 2019.

iii. Χρήση ενός ενιαίου προεξοφλητικού επιτοκίου σε χαρτοφυλάκιο μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά.

iv. Εξαιρέση των αρχικών άμεσων δαπανών για την επιμέτρηση των δικαιωμάτων χρήσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής.

Εταιρεία Ομίλου ως εκμισθωτής: Όταν ενσώματα πάγια εκμισθώνονται με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των μισθωμάτων καταχωρείται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ του μικτού ποσού της απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης καταχωρείται ως αναβαλλόμενο χρηματοοικονομικό έσοδο. Το έσοδο από την εκμίσθωση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης, η οποία αντιπροσωπεύει μια σταθερή περιοδική απόδοση. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν αντισυμβάλλονται με την ιδιότητα του εκμισθωτή.

2.23 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία κατά την οποία η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.24 Προσδιορισμός κονδυλίου «Λειτουργικά αποτελέσματα προ Φόρων, Χρηματοδοτικών, Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Συνολικών Αποσβέσεων» (EBITDA Ομίλου)

Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) δεν ορίζουν το περιεχόμενο εταιρικών χρηματοοικονομικών μεγεθών (proforma figures), όπως τα EBITDA, και συνεπώς ο Όμιλος ορίζει τα μεγέθη αυτά με τέτοιο τρόπο ώστε να απεικονίζει ορθότερα τη λειτουργική του απόδοση όπως αυτή προκύπτει από τους επιχειρηματικούς τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται. Ο Όμιλος ορίζει το μέγεθος «EBITDA Ομίλου» ως τα αποτελέσματα προ φόρων προσαρμοσμένα για χρηματοοικονομικά και επενδυτικά αποτελέσματα, για συνολικές αποσβέσεις (ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων) καθώς και για τις επιδράσεις ειδικών παραγόντων. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα «EBITDA Ομίλου», προσαρμοσμένα για ειδικούς παράγοντες, ως ένα εσωτερικό δείκτη απόδοσης της διαχείρισης των λειτουργικών δραστηριοτήτων του.

Οι ειδικοί αυτοί παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό των EBITDA του Ομίλου Μυτιληναίου είναι οι εξής:

α) Το μερίδιο του Ομίλου στα EBITDA συνδεδεμένων εταιρειών όταν αυτές δραστηριοποιούνται σε κύριο επιχειρηματικό τομέα της δραστηριότητάς του και

β) Το κέρδος του Ομίλου από κατασκευή παγίων για λογαριασμό θυγατρικών ή συνδεδεμένων εταιρειών όταν αυτές δραστηριοποιούνται σε κύριο επιχειρηματικό τομέα της δραστηριότητάς του.

Σημειώνεται ότι, στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου, όπως αυτή καταρτίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΔΛΠ 1 και σύμφωνα με το ΔΛΠ 28 περιλαμβάνεται το κέρδος του Ομίλου από κατασκευή παγίων για λογαριασμό θυγατρικών ή συγγενών εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε κύριο επιχειρηματικό τομέα δραστηριότητάς του το οποίο διαγράφεται κατά την ενοποίηση. Ο λόγος για αυτό είναι ότι η ανάκτηση του παραπάνω ποσού σε επίπεδο καθαρής κερδοφορίας Ομίλου θα πραγματοποιηθεί μέσω ανάλογων θετικών προσαρμογών στις αποσβέσεις. Κατά συνέπεια, για τον υπολογισμό του EBITDA (Λειτουργικά αποτελέσματα προ Φόρων, Χρηματοδοτικών, Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Συνολικών Αποσβέσεων) ο Όμιλος δεν διαγράφει το κέρδος κατασκευής παγίων καθώς η ανάκτηση του μέσα από τη χρήση τους αναμένεται να εμφανιστεί μόνο στα αποτελέσματα μετά αποσβέσεων.

Ο Όμιλος δηλώνει ότι ο τρόπος που υπολογίζει τα EBITDA μπορεί να διαφέρει από τον τρόπο που ο υπολογισμός αυτός γίνεται από άλλες εταιρείες / ομίλους, τρεφεται ωστόσο με συνέπεια σε όλες τις Οικονομικές Καταστάσεις που δημοσιεύει, αλλά και σε κάθε άλλη χρηματοοικονομική ανάλυση που δημοσιοποιεί. Συγκεκριμένα, στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα περιλαμβάνονται μόνο χρηματοοικονομικά έσοδα

και έξοδα τόκων, ενώ τα επενδυτικά αποτελέσματα περιλαμβάνουν: κέρδη/ ζημιές χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία, μερίδιο αποτελέσματος σε συνδεδεμένες εταιρείες και κέρδη από πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων όπως η διάθεση θυγατρικών ή/ και συνδεδεμένων εταιρειών.

2.25 Υποχρέωση εκπομπών ρύπων

Οι εκπομπές ρύπων αναγνωρίζονται με βάση τη μέθοδο της καθαρής υποχρέωσης σύμφωνα με την οποία, ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρέωση από εκπομπές ρύπων όταν οι πραγματικές υπερβαίνουν τα κατανομημένα από την Ε.Ε. δικαιώματα εκπομπής. Το ποσό επιμετράται σε εύλογες αξίες στο βαθμό που ο Όμιλος έχει την υποχρέωση κάλυψης του ελλείμματος μέσω αγορών. Τα δικαιώματα που αποκτώνται πλέον των απαιτούμενων για την κάλυψη των ελλείμμάτων αναγνωρίζονται ως άυλα στοιχεία του ενεργητικού στο κόστος.

2.26 Λογιστική Αντιστάθμιση

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία όπως είναι τα Συμβόλαιο Μελλοντικής Εκπλήρωσης Εμπορευμάτων (Commodity Futures) και τα Προθεσμιακά Συμβόλαιο Νομισμάτων (Currency Forwards), χρησιμοποιούνται για την διαχείριση του κινδύνου που συνδέεται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου καθώς και του κινδύνου που σχετίζεται με τη χρηματοδότηση αυτών των δραστηριοτήτων.

Με την έναρξη της αντισταθμιστικής συναλλαγής και την επακόλουθη χρήση των παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων, ο Όμιλος τεκμηριώνει την αντισταθμιστική σχέση μεταξύ του αντισταθμιζόμενου στοιχείου και του μέσου αντιστάθμισης αναφορικά με τη διαχείριση κινδύνου και την στρατηγική ανάληψης της συναλλαγής. Ο Όμιλος ακόμη τεκμηριώνει την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης όσον αφορά τον συμψηφισμό των μεταβολών στην εύλογη αξία ή των ταμειακών ροών των αντισταθμιζόμενων στοιχείων, τόσο κατά την έναρξη της αντισταθμιστικής σχέσης όσο και σε συνεχιζόμενη βάση.

Όλα τα παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αρχικώς αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία διακανονισμού και ακολούθως αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία απεικονίζονται στα περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία είναι θετική και στις υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική.

Όταν τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία δεν μπορούν να αναγνωριστούν σαν μέσα αντιστάθμισης, οι μεταβολές στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Υπάρχουν τρία είδη αντισταθμιζόμενων σχέσεων:

A. Αντιστάθμιση της Εύλογης Αξίας

Αντιστάθμιση εύλογης αξίας είναι η αντιστάθμιση της έκθεσης στη διακύμανση της εύλογης αξίας αναγνωρισμένου περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης ή μη αναγνωρισμένης βέβαιης δέσμευσης ή μέρος αυτών που οφείλεται σε συγκεκριμένο κίνδυνο και θα μπορούσε να επηρεάσει τα αποτελέσματα. Εάν η αντιστάθμιση της εύλογης αξίας πληροί τα κριτήρια της λογιστικής αντιστάθμισης, τότε θα αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξής: το κέρδος ή η ζημία από την εκ νέου επιμέτρηση του μέσου αντιστάθμισης στην εύλογη αξία θα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Για τα μη παράγωγα μέσα αντιστάθμισης που χρησιμοποιούνται για να αντισταθμίσουν τον κίνδυνο από ξένο νόμισμα, μόνο το στοιχείο σε ξένο νόμισμα της λογιστικής του αξίας, θα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα – ολόκληρο το μέσο χρειάζεται να επιμετρηθεί ξανά. Το κέρδος ή η ζημία στο αντισταθμιζόμενο στοιχείο που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο πρέπει να αναγνωρίζονται απευθείας στα αποτελέσματα προκειμένου να αντισταθμίσουν την μεταβολή της λογιστικής αξίας του μέσου αντιστάθμισης. Αυτό εφαρμόζεται για στοιχεία που αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης και για τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία. Κάθε αναποτελεσματικότητα αντιστάθμισης αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα.

B. Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών

Με την αντιστάθμιση των ταμειακών ροών, η επιχείρηση προσπαθεί να καλύψει τους κινδύνους που προκαλούν μεταβολή στις ταμειακές ροές και προέρχονται από ένα στοιχείο του ενεργητικού ή μία υποχρέωση ή μία μελλοντική συναλλαγή και η μεταβολή αυτή θα επηρεάσει το αποτέλεσμα της χρήσης. Παραδείγματα της αντιστάθμισης των ταμειακών ροών του Ομίλου περιλαμβάνουν μελλοντικές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα που υπόκεινται σε μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες καθώς και μελλοντικές πωλήσεις αλουμινίου που υπόκεινται σε μεταβολές στις τιμές πώλησης. Οι μεταβολές στην λογιστική αξία του αποτελεσματικού μέρους του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζονται στα Ίδια Κεφάλαια σαν «Αποθεματικό» ενώ το αναποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης. Τα ποσά που συσσωρεύονται στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης στις περιόδους που τα αντισταθμιζόμενα στοιχεία αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όπως σε μία προσδοκώμενη πώληση. Όταν ένα στοιχείο αντιστάθμισης ταμειακών ροών εκπνεύσει ή πωληθεί, διακοπεί ή ασκηθεί χωρίς να αντικατασταθεί ή όταν ένα αντισταθμιζόμενο στοιχείο δεν πληροί πλέον τα κριτήρια για την λογιστική αντιστάθμιση, κάθε σωρευτικό κέρδος ή ζημία που υπάρχει στα ίδια κεφάλαια εκείνη την στιγμή παραμένει στα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται όταν η προσδοκώμενη συναλλαγή πραγματοποιηθεί. Εάν η σχετιζόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται να πραγματοποιηθεί, το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Γ. Αντισταθμίσεις μίας Καθαρής Επένδυσης

Οι αντισταθμίσεις μίας καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό αντιμετωπίζονται λογιστικά κατά τρόπο συναφή με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών. Κάθε κέρδος ή ζημία του αντισταθμιστικού μέσου που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματική αντιστάθμιση αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Το αναποτελεσματικό μέρος του κέρδους ή της ζημιάς αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Τα κέρδη και οι ζημιές που συγκεντρώνονται στα ίδια κεφάλαια αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την διάθεση της εκμετάλλευσης στο εξωτερικό.

2.27 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής εταιρείας με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε λογιστικής περιόδου, εξαιρώντας τον μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν ως ίδιες μετοχές.

Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου και για όλες τις παρουσιαζόμενες λογιστικές περιόδους προσαρμόζεται για γεγονότα που έχουν μεταβάλει τον αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία χωρίς αντίστοιχη μεταβολή στους πόρους.

2.28 Παροχές βασιζόμενες σε συμμετοχικούς τίτλους

Η Εταιρεία, έχει θέσει σε εφαρμογή συμφωνίες πληρωμής βασιζόμενες σε συμμετοχικούς τίτλους για εργαζομένους και στελέχη της. Ειδικότερα, με βάση τις υφιστάμενες συμφωνίες, χορηγείται στους εργαζομένους και στελέχη της Εταιρείας το δικαίωμα να λάβουν συμμετοχικούς τίτλους (μετοχές) της μητρικής εταιρείας, με δεδομένο ότι έχουν εκπληρωθεί συγκεκριμένες προϋποθέσεις κατοχύρωσης. Κανένα από τα υφιστάμενα προγράμματα συμφωνίας πληρωμής βασιζόμενες σε συμμετοχικούς τίτλους δεν διακανονίζεται με μετρητά.

Οι υπηρεσίες που λαμβάνονται ως αντάλλαγμα για τη χορήγηση πληρωμών που βασίζονται σε συμμετοχικούς τίτλους επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία των υπηρεσιών των στελεχών και των εργαζομένων, κατά την ημερομηνία που τους παρέχονται τα δικαιώματα προαίρεσης μετοχών, αναγνωρίζεται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 2 ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων, με αντίστοιχη αύξηση στα ίδια κεφάλαια, κατά τη διάρκεια της περιόδου που λαμβάνονται οι υπηρεσίες έναντι των οποίων παρέχονται τα δικαιώματα.

Το σύνολο του εξόδου των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά τη διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης, υπολογίζεται με βάση την εύλογη αξία των παρεχόμενων δικαιωμάτων προαίρεσης κατά την ημερομηνία χορήγησης. Το έξοδο κατανέμεται κατά τη διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης, με βάση την καλύτερη διαθέσιμη εκτίμηση του αριθμού των δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών που αναμένεται να κατοχυρωθούν. Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης επιμετρώνται με την υιοθέτηση ενός κατάλληλου μοντέλου αποτίμησης, ώστε να αντικατοπτρίζει τον αριθμό των δικαιωμάτων προαίρεσης για τα οποία αναμένεται να πληρούνται οι όροι απόδοσης του εκάστοτε προγράμματος.

Οι εκτιμήσεις σχετικά με τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται να εξασκηθούν, αναθεωρούνται εάν υπάρχει κάποια ένδειξη ότι ο αριθμός των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών που αναμένεται να κατοχυρωθούν διαφέρει από προηγούμενες εκτιμήσεις. Οποιαδήποτε προσαρμογή στη σωρευτική αποζημίωση που βασίζεται σε μετοχές που προκύπτει από αναθεώρηση αναγνωρίζεται στην τρέχουσα περίοδο.

Ο αριθμός των κατοχυρωμένων δικαιωμάτων προαίρεσης που τελικά ασκούνται από τους εργαζομένους και στελέχη της εταιρείας δεν επηρεάζει το έξοδο που καταγράφεται στην περίοδο.

3. Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

3.1 Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Για διοικητικούς σκοπούς, ο Όμιλος είναι οργανωμένος σε τέσσερις κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητες: α) Μεταλλουργίας, β) Έργων Βιώσιμης Ανάπτυξης, γ) Ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου και δ) Ανάπτυξης Ανανεώσιμων Πηγών και Αποθήκευσης Ενέργειας. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 8 – Λειτουργικοί Τομείς, η Διοίκηση παρακολουθεί τα λειτουργικά αποτελέσματα των επιχειρηματικών τομέων ξεχωριστά με σκοπό τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διάθεση πόρων και την αξιολόγηση απόδοσης. Η αξιολόγηση της απόδοσης του τομέα βασίζεται στα λειτουργικά αποτελέσματα τα οποία διορθώνονται με την απαλοιφή των ενδοομιλικών συναλλαγών.

Οι δραστηριότητες του Ομίλου, οι οποίες δεν πληρούν τα κριτήρια και τα ποσοτικά όρια του ΔΠΧΑ 8 για να αποτελέσουν διακριτό λειτουργικό τομέα, συνδυάζονται και παρουσιάζονται υπό την περιγραφή «Λοιπά». Ο Όμιλος εφαρμόζοντας το ΔΠΧΑ 5 «Μη Κυκλοφορικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και Διακοπείσες εκμεταλλεύσεις» εμφανίζει χωριστά το αποτέλεσμα από τη διακοπείσα δραστηριότητα που σχετίζεται με τη θυγατρική εταιρεία Sometra S.A.

Τα ποσά που παρουσιάζονται στις παρακάτω αναλύσεις, συμφωνούν αθροιστικά με τα αντίστοιχα ποσά των κονδυλίων των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.